C/2023/413

23.11.2023.

P9_TA(2023)0062

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji – EGF/2022/002 BE TNT – Belgija

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. ožujka 2023. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva Belgije – EGF/2022/002 BE/TNT (COM(2023)0069 – C9-0018/2023 – 2023/0031(BUD))

(C/2023/413)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2023)0069 – C9-0018/2023),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013 ([1]) („Uredba o EGF-u”),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([2]) („Uredba o VFO-u”), a posebno njezin članak 8.,

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju te o novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([3]) („Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020.”), a posebno njegovu točku 9.,

— uzimajući u obzir postupak trijaloga predviđen točkom 9. Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020.,

— uzimajući u obzir pismo Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te Odbora za regionalni razvoj,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0043/2023),

A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi se radnicima suočenima s posljedicama velikih strukturnih promjena u tokovima svjetske trgovine ili svjetske financijske i gospodarske krize pružila dodatna potpora i kako bi im se pomoglo da se ponovno uključe na tržište rada; budući da se ta pomoć ostvaraju u obliku financijske potpore radnicima i poduzećima za koja su radili;

B. budući da je Belgija podnijela zahtjev EGF/2022/002 BE/TNT za financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) nakon otpuštanja 548 radnika ([4]) u sektoru gospodarstva svrstanom u odjeljak 52. NACE-a Rev. 2 (skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu) u pokrajini Liège, u referentnom razdoblju za podnošenje zahtjeva od 27. ožujka 2022. do 27. srpnja 2022.;

C. budući da se zahtjev odnosi na 548 otpuštenih radnika u poduzeću TNT Express Worldwide (Euro Hub) SRL u Belgiji („TNT Belgium”); budući da je 11 radnika prestalo obavljati svoju djelatnost između kraja referentnog razdoblja i dana prije usvajanja prijedloga Komisije te da će i ti radnici imati pravo na potporu iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji;

D. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 2. točke (a) Uredbe o EGF-u u skladu s kojima u referentnom razdoblju od četiri mjeseca u poduzeću u državi članici mora biti otpušteno najmanje 200 radnika, uključujući otpuštene radnike dobavljača i daljnjih proizvođača i/ili samozaposlene osobe koje su prestale obavljati svoju djelatnost;

E. budući da su pandemija bolesti COVID-19 i ruska ratna agresija na Ukrajinu smanjile razinu gospodarske konkurentnosti i negativno utjecale na gospodarski rast u Belgiji;

([1]) SL L 153, 3.5.2021., str. 48.
([2]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.
([3]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.
([4]) U smislu članka 3. Uredbe o EGF-u.

F. budući da je poduzeće TNT Belgium moralo smanjiti broj svojih zaposlenika kao odgovor na odluku da se zračna luka u Liègeu upotrebljava kao sekundarno čvorište, s vezama samo s pojedinim europskim zračnim lukama, dok je zračna luka Paris-Charles de Gaulle postala primarno čvorište svojeg matičnog društva Fedex, što je dovelo do smanjenja obujma posla i smanjenog broja letova u zračnoj luci u Liègeu; budući da su promjene imale za cilj ojačati položaj FedEx-a u njegovu vrlo konkurentnom sektoru na europskoj i nacionalnoj razini;

G. budući da je poduzeće TNT Belgium 19. siječnja 2021. najavilo da namjerava otpustiti 671 radnika i izmijeniti ugovore za još 861 radnika; budući da je to poduzeće, u skladu s belgijskim zakonom o kolektivnom otpuštanju, obavijestilo predstavnike radnika i savjetovalo se s njima kako bi se istražila svaka mogućnost izbjegavanja ili smanjenja broja otpuštanih radnika te ublažavanja posljedica gubitka posla; budući da je taj obvezni postupak rezultirao smanjenim brojem otpuštenih radnika i omogućio radnicima da podnesu zahtjev za dobrovoljni otkaz;

H. budući da Unija ima važnu ulogu u pružanju potrebne solidarnosti s radnicima koji izgube posao tijekom velikih restrukturiranja s pomoću financijskih doprinosa iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF)te nastoji brzo reintegrirati korisnike, bez obzira na njihovo državljanstvo, na pristojna i održiva radna mjesta unutar ili izvan njihova početnog sektora djelatnosti, istodobno ih pripremajući za zelenije i digitalnije europsko gospodarstvo;

I. budući da EGF ne smije premašiti najviši godišnji iznos od 186 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.), kako je utvrđeno člankom 8. Uredbe o VFO-o;

1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. točke (a) Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Belgija u skladu s tom Uredbom ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 1 956 397 EUR, odnosno 85 % ukupnog troška od 2 301 644 EUR, što obuhvaća troškove za usluge prilagođene potrebama radnika u iznosu od 2 270 644 EUR i troškove za aktivnosti pripreme, upravljanja, informiranja i promidžbe te kontrole i izvješćivanja u iznosu od 31 000 EUR;

2. napominje da su belgijske vlasti zahtjev podnijele 18. listopada 2022. te da je, na temelju dodatnih informacija koje je Belgija dostavila, Komisija dovršila procjenu zahtjeva 8. veljače 2023. i o tome istoga dana obavijestila Parlament;

3. napominje da se zahtjev odnosi na 548 otpuštenih radnika u poduzeću TNT Belgium; nadalje napominje da će ukupno 559 radnika biti prihvatljivi korisnici, jer bi se EGF-om trebala pružiti potpora i za 11 radnika koji su proglašeni viškom i koji su prestali obavljati svoju djelatnost između kraja referentnog razdoblja i dana prije usvajanja prijedloga Komisije; pozdravlja činjenicu da se očekuje da će svi otpušteni radnici sudjelovati u mjerama;

4. ističe da veliki udio bivše radne snage poduzeća TNT Belgium čine skupine u nepovoljnom položaju, jer je 60 % radnika koji su proglašeni viškom radilo na radnim mjestima za koja su potrebne niske kvalifikacije i gotovo je polovica njih (47 %) starija od 50 godina; podsjeća da stopa nezaposlenosti u Valoniji iznosi 8,7 % i da je za 2,8 % veća u odnosu na nacionalnu razinu te da je tržište rada u pokrajini Liège, kao i u pokrajini Hainaut, u posebno nepovoljnom položaju u odnosu na druge pokrajine u Valoniji;

5. napominje da je Belgija ciljanim korisnicima počela pružati usluge prilagođene potrebama 1. travnja 2022. i da će stoga razdoblje prihvatljivosti za financijski doprinos iz EGF-a trajati od 1. travnja 2022. do 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu odluke o financiranju;

6. podsjeća da se usluge prilagođene potrebama koje će se pružati radnicima i samozaposlenim osobama sastoje od sljedećih mjera: informiranje, pomoć pri traženju posla, uključujući utvrđivanje prilika za zapošljavanje u drugim regijama dotične države članice ili drugim državama članicama, profesionalna orijentacija i pomoć pri traženju zamjenskog posla, osposobljavanje (među ostalim, u području horizontalnih vještina, prekvalifikacija, stjecanja dodatnih vještina, usavršavanja i stažiranja), prekvalifikacija, stručno osposobljavanje, podrška i doprinos za osnivanje poduzeća te poticaji i naknade; pozdravlja činjenicu da će specijalizirani stručnjaci pružiti posebnu pomoć ranjivim osobama, bez obzira na njihovo državljanstvo, u situacijama psiholoških problema, zaduženosti ili priznatog invaliditeta;

7. pozdravlja uključivanje modula o kružnom gospodarstvu, koji je razvijen za bivše radnike Swissporta (EGF/2020/005 BE/Swissport) kao dio standardne ponude osposobljavanja Regionalne javne službe za zapošljavanje i strukovno osposobljavanje (Forem), koja će se sufinancirati iz fonda ESF+; u tom kontekstu ponavlja važnu ulogu koju bi Unija trebala imati u pružanju odgovarajućih kvalifikacija za pravednu transformaciju u skladu s europskim zelenim planom; snažno podupire činjenicu da će u razdoblju od 2021. do 2027. EGF nastaviti iskazivati solidarnost sa svim pogođenim osobama bez diskriminacije i zadržati fokus na učinku restrukturiranja na radnike te traži da se budućim zahtjevima u što većoj mjeri ostvari dosljednost politike;

8. napominje da će digitalna i zelena transformacija utjecati i na tržište rada, osobito u prometnom sektoru; stoga bi posebnu pozornost trebalo posvetiti kvalificiranom obrazovanju, uključujući strukovno osposobljavanje i promicanje takozvanog dvojnog sustava naukovanja, koji se pokazao učinkovitim u nekim državama članicama;

9. napominje da Belgija od 19. siječnja 2021. snosi administrativne izdatke provedbe EGF-a te da rashodi za aktivnosti pripreme, upravljanja, informiranja i promidžbe te kontrole i izvješćivanja stoga ispunjavaju uvjete za financijski doprinos iz EGF-a od 19. siječnja 2021. do 31 mjeseca nakon stupanja na snagu Odluke o financiranju;

10. pozdravlja činjenicu da je Belgija u dogovoru s predstavnicima ciljanih korisnika, uključujući sindikate (FGTB ([5]) i CSC ([6])) i socijalne savjetnike koji su pratili radnike, sastavila usklađeni paket usluga prilagođenih potrebama kako bi bolje razumjela potrebe radnika za prekvalifikacijom nakon otpuštanja; prima na znanje ključnu ulogu koju su belgijski sindikati imali tijekom pregovora o postupku otpuštanja; podsjeća na važnost povećanja prisutnosti predstavnika radnika na radnom mjestu;

11. naglašava da su belgijske vlasti potvrdile da za prihvatljive mjere nije dodijeljena pomoć iz drugih financijskih instrumenata ili fondova Unije te da će se u pristupu predloženim mjerama i u njihovoj provedbi poštovati načela jednakog postupanja i nediskriminacije;

12. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su odgovorna poduzeća na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora, kao ni bilo kakve naknade ili prava radnika proglašenih viškom, kako bi se osigurala potpuna dodatnost te pomoći;

13. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

14. nalaže svojoj predsjednici da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

15. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

([5]) Fédération générale du travail de Belgique
([6]) Confédération des syndicats chrétiens

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva Belgije – EGF/2022/002 BE TNT

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2023/1430.)